

Általános információk:

Tanterv:	Építőművész mesterszak (BA)
Tantárgy neve:	TERVEZÉS STÚDIÓ 5.
Tantárgy kódja:	EPE315MNMU
Szemeszter:	5
Kreditek száma:	8
A heti órák elosztása:	1/0/4
Értékelés:	félévközi jegy (f)
Előfeltételek	nincs

Tantárgy felelős: **Dr. Tamás Anna Mária, egyetemi docens**
Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-334
E-mail: anima@mik.pte.hu
munkahelyi telefon: +36 72 503650/23811

Oktató: **Dr. Tamás Anna Mária, egyetemi docens**
Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-334
E-mail: anima@mik.pte.hu
munkahelyi telefon: +36 72 503650/23811

Dr. Hajdu Veronika, tanársegéd
Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-327
E-mail: hajdu.veronika@mik.pte.hu
munkahelyi telefon: +36 72 503650/23815

Tárgyleírás

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék, majd gyakorlati feladatok megoldása során elsajátítsák a középület tervezés alapvető elveit. A kurzus az előadások keretében elméleti háttérrel adja a tervezés meghatározó szempontjainak elsajátításához, mint az épület és az azt övező környezet viszonya, az épület településszövetbe történő illesztése, a forma és funkció kapcsolata, a középület típusok, terek és tömegek arányai, azok formálása, alakítási kérdései, épület struktúrák elemzése és tervezése.

Az önálló tervezési feladat megoldása során a hallgatók a gyakorlatban is alkalmazzák a megszerzett ismereteket, melyek az épület megtervezésén túl annak környezetére és belsőépítészetére is kiterjednek. Az elsajátítandó tananyagban szerves része az ábrázolás technikai és modellezés technikai, prezentációs ismeretek és módszerek.

Oktatás célja

A tantárgy célja, hogy az építőművész hallgatók középület tervezés területén lévő szaktudását megalapozza, melynek következtében széles látókörrel rendelkező, a jövő kihívásaira rugalmasan és kreatívan reagálni képes építészekké válhatnak. Cél, hogy olyan komplex tudás birtokosává váljanak hallgatóink, akik rutinmegoldások helyett érzékenyebb és magas szakmai igényű válaszokat keresnek. A tantárgy specialitása, hogy a hagyományos mérnöki szaktudás mellett (mint a pontos funkcionális és megfelelő szerkezeti kialakítás, a telepítési, kompozíciós és tömegformálási alapelvek, az általános szakmai szabályok, irányelvek és szabványok ismerete), magas esztétikai és művészi igényű alkotások létrehozásához szükséges tudást ad.

A félévsorán kiemelt hangsúlyt kap a feladat komplexitása, azaz speciális települési szövetben elhelyezkedő feladatok megoldása, melyek témájukban és megközelítésükben illeszkednek az építőművész képzés programjához, ezen túlmenően azonban alapos kutatási, technológiai, funkcionális és szerkezeti ismereteket igényelnek. Olyan tervezői magatartás elsajátítása a cél, amely - társadalmi, ökológiai és kulturális következményei tudatában - felelősségteljesen tud differenciált feladatainak eleget tenni.

Tantárgy tartalma

Az előadások keretében a középület tervezéshez szükséges elméleti anyag oktatása történik. Az órarendi előadásokat a gyakorlati időpontokban, az építőművész hallgatók részére további specializált előadások egészítik ki.

A gyakorlatokon kis léptékű középület tervezése a feladat. A feladat első részében a hallgatók egy adott művészeti alkotás (zene, irodalmi mű, filozófia stb.) értelmezése és absztrakciója során, a helyszín ismerete és analízise függvényében egyrészt meghatározzák a funkciót és a pontos programot, másrészt a koncepcióból következően térbeli helyzetet rendelnek hozzá a megadott művészeti alkotás térbeli transzformációjaként. A középületet alapos helyszín-, funkció- és formaanalízisek következményeként, a megfelelő műszaki feldolgozottsággal, engedélyezési tervnek megfelelő szinten, magas minőségű grafikai kivitelben kell elkészíteni. A gyakorlatok során, kis csoportokban a feladatok konzultációja történik, ezért minden gyakorlati órára a részletes időbeosztásban meghatározott munkarészek elkészítése és bemutatása szükséges.

A részletes tantárgyi program, a részletes követelményrendszer valamint a tantárgyhoz kapcsolódó információk a Neptun Meet Street felületére kerülnek feltöltésre.

Számonkérési és értékelési rendszere

A tantárgy felvételével, követelményrendszerével, teljesítésével, a hallgató szorgalmi-, vizsga- és záróvizsga időszak kötelező teendőivel kapcsolatban minden esetben a Pécsi Tudományegyetem érvényben lévő Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. számú melléklete, a Pécsi Tudomány egyetem **Tanulmányi és Vizsgaszabályzata (TVSZ)** az irányadó.

Érdemjegy kialakítása:

elméleti zh:	0 -3 pont
gyakorlati zh:	0-10 pont
tanulmány:	0-10 pont
funkcionális programkírás	0-7 pont
félévközi védés:	0-20 pont
félév végi védés:	0-50 pont

félévközi jegy (1,2,3,4,5)

-ha a jegy 1, a tantárgy nem teljesült, a tantárgyat egy következő szemeszterben újra fel kell venni

85p - 100p	jeles (5)
77p - 84p	jó (4)
66p - 76p	közepes (3)
51p - 65p	elégéséges (2)
0p - 50p	elégtelen (1)

Kötelező irodalom

CSÁGOLY, Ferenc: *Középületek*, Terc Kiadó, Budapest, 2004
NEUFERT, Ernst: *Építés- és tervezéstan*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1999
GÁDOROS, Lajos: *Középületek tervezése*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2007
CSÁGOLY, Ferenc: *Építészet és Kultúra 1.,2.*, Terc Kiadó, Budapest, 2019
CSÁGOLY, Ferenc: *Három könyv az építészetéről* Terc Kiadó, Budapest, 2014

Oktatási módszer

A tantárgy folyamatos kommunikáción alapszik az oktatók és a hallgatók között.

Módszer:

1. folyamatos konzultáció órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett tanmenet szerint
2. önálló munka órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett féléves tanmenet szerint
3. önálló otthoni munka
4. önálló kutatás, adatgyűjtés, elemzés
5. önálló konzultáció a tárgy oktatóitól független szakemberek bevonásával

Részletes tantárgyi program és követelmények

Metodika és szempontrendszer:

A féléves feladat megoldása során a hallgatók gyakorlati tapasztalatokat szereznek az épülettervezés területén. Az előadások keretében alapvető szakmai ismeretek elsajátítása történik, ezen felül a félév teljesítéséhez szükséges az egyéni kutatómunka és problémamegoldás.

Fontos szempont, hogy a tantárgy az egyéni tervezésre, döntéshozatalra és ezzel kapcsolatos szakmai felelősségvállalásra készít fel, ezért a konzultációk során a gyakorlatvezetők kísérik a hallgató munkáját, azt véleményezik, azonban a tervezői ötletek és döntések kizárólagosan a hallgató hatáskörébe tartoznak, azért egyedül ő tartozik felelősséggel.

A feladat megoldása során fontos elv a komplexitás. A tervnek egyaránt magas minőségben meg kell felelnie a műszaki (szerkezeti, funkcionális, szabályoknak, szabványoknak való megfelelés) és művészi (telepítés, tömegformálás, belsőépítészet, környezetépítészet, grafikai feldolgozás) követelményeknek.

Feladatok és követelményrendszerük:

A FELADAT ELSŐ RÉSZÉBEN az 1. számú mellékletekben meghatározott téma elemzése után a hallgatók feladata, hogy abból egy épület funkcionális koncepcióját meghatározzák. Az absztrakció eredményeként kialakul egy tervezési programkoncepció melyhez térbeli helyzet társul a megadott művészeti alkotás térbeli transzformációjaként. Az első feladatrészt tehát a művészeti alkotásból kiinduló funkcióválasztással kezdődik, melynek eredménye egyrészt egy rövid és lényegretörő leírás a gondolatmenet bemutatáshoz, másrészt egy pontos, a szakirodalom segítségével kialakított, a hatályos előírásoknak és szabványoknak megfelelő egzakt funkcionális program meghatározása. Ezzel párhuzamosan a választott helyszín elemzése, felmérése és dokumentálása történik. Az első feladatrésztől kapcsolódóan tanulmányt és funkcionális programkiírást kell készíteni.

A tanulmány három tartalmi részből áll:

1. A művészeti alkotásból kiinduló funkció és témaválasztás indoklása a gondolatmenet bemutatás min. n2000 terjedelemben, lehetőleg képi (grafika, rajz, stb.) kiegészítésekkel, magyarázatokkal együtt.

2. A választott helyszín elemzése és bemutatása az alábbi szempontok alapján:

- a települési szövet, beépítési struktúra elemzése
- zöldfelületek analízise (minőség, sűrűség, stb.)
- a szűkebben és tágabban értelmezett környezetben lévő szabad terek analízise, a terület kapcsolata ezekkel
- épületállomány elemzése (állapot, védett épületek, műemlékek, stb.)
- közlekedési, forgalomtechnikai vizsgálat (gépkocsi, tömegközlekedés, kerékpáros, gyalogos közlekedés, stb.), parkolási igények, lehetőségek, megközelíthetőség, azok irányai

3. 5 db színvonalas kortárs példa a tervező, a funkció és a helyszín feltüntetésével, helyszínrajzzal, alaprajzzal, metszettel és fotókkal.

A tanulmányt 20 cm x 20 cm-es formátumban, borítóval, fűzött kivitelben, magas tartalmi és grafikai igényességgel kell elkészíteni.

Funkcionális programkiírás

Az elemzés eredményeként a választott helyszínre el kell készíteni a szakmai irányelvek és érvényes szabályok, szabványok szerinti pontos funkció programot. (megnevezés, pontos m², egyéb kapcsolódási, szakmai igények) A későbbiekben ennek módosítására nincs lehetőség, ezért ennek minősége előfeltétele a tantárgy sikeres teljesítésének.

A tanulmányt 20 cm x 20 cm-es formátumban, borítóval, fűzött kivitelben, magas tartalmi és grafikai igényességgel kell kivitelezni.

A FELADAT MÁSODIK RÉSZÉBEN a választott helyszínre a pontosan meghatározott funkcionális programnak megfelelően a középület koncepció (vázlat) tervének elkészítése történik, mely félévközi prezentációval zárul. A konzultációkon való megjelenés a meghatározott rajzi munkarészekkel és munkaközi modellel együtt szükséges.

A félévközi prezentáción bemutatandó munkarészek:

- analízis
- koncepció
- helyszínrajz m=1:500
- terepmetszetek m=1:500, m=1:200
- minden eltérő szint alaprajza m=1:100
- minimum 2 db metszet m=1:100
- homlokzatok m=1:200
- utcaképbe illesztett homlokzat m=1:200
- látványtervek (környezetbe illesztve és a belső terekről egyaránt)
- beépítési makett m=1:500
- tömeg makett m=1:200

A félév során a félévközi prezentációval kapcsolatban pontosított információk lesznek, mind a részletes tartalmat, mind a formátumot illetően.

A FELADAT BEFEJEZŐ RÉSZÉBEN a félévközi prezentáción bemutatott vázlattevé engedélyezési szintű terveinek elkészítése történik. Az értékelés során elhangzott észrevételek alapján a tervet tovább kell fejleszteni. A tervnek ki kell térni a szerkezeti, belsőépítészeti és környezetépítészeti megoldásokra is.

Az év végi prezentáción bemutatandó munkarészek:

- koncepció, magyarázóábrák
- helyszínrajz m=1:500
- helyszínrajz burkolatkiosztással, növényzettel m=1:200
- terepmetszetek m=1:200
- minden eltérő szint alaprajza m=1:100
- meghatározott szint belsőépítészeti, burkolat kiosztási és berendezési alaprajza m=1:50
- minimum 2 db metszet m=1:100
- 2 db főfalmetszet m=1:20, m=1:10
- homlokzatok m=1:100
- utcaképbe illesztett homlokzat m=1:200
- látványtervek (környezetbe illesztve és a belső terekről egyaránt)
- beépítési makett m=1:500
- tömeg makett m=1:200 (a terv feldolgozottságának megfelelő részletettséggel)

A tervet meghatározott mennyiségű tablón, kasírozott formátumban, tetszőleges grafikai technikával, igényes kivitelben kell bemutatni. (A félév során a félév végi prezentációval kapcsolatban pontosított információk lesznek, mid a részletes tartalmat, mind a formátumot illetően.)

A teljes, végleges anyagot digitálisan CD/DWD-re kiírva is le kell adni: tablók pdf vagy jpg formátumban + makett fotók

Program heti bontásban

1.Hét	Kedd 9.30-11.00
Metodika	Bevezetés, a tantárgy ismertetése, előadás
szeptember 5.	Középületek tervezési alapelvei, nagy funkció csoportok. Funkcionális program A féléves feladat ismertetése

2.Hét	Kedd 9.30-11.00
szeptember 12.	PREZENTÁCIÓS NAP

3.Hét	<u>Kedd</u> <u>9.30-11.00</u>
Metodika	Előadás, konzultáció, órai munka
szeptember 19.	Előadás: Vernakuláris építészet, genius loci, kritikai regionalizmus, helyre szabott válasz EGYÉNI KONZULTÁCIÓ: A koncepció konzultációja: funkció és helyiséglista A választott helyszín dokumentációja: helyszínrajz, utcakép, skiccek, fotók Helyszínanalízis: közeledés, megközelíthetőség, épületállomány, település szövet, növényzet, stb. <u>tanulmány konzultációja</u> KÖZÖS KONZULTÁCIÓ: Tanulmány beadása és digitális prezentálása <u>A gyakorlaton bemutatandó munkarészek:</u> koncepció, helyszínrajz, környezet makett, utcakép, terepmetszet, alaprajzi sémák

4.Hét	Kedd 9.30-11.00
Metodika	Konzultáció, prezentáció, órai munka
szeptember 26.	KÖZÖS KONZULTÁCIÓ: Tanulmány beadása és digitális prezentálása <u>A gyakorlaton bemutatandó munkarészek:</u> koncepció, helyszínrajz, környezet makett, utcakép, terepmetszet, alaprajzi sémák

5.Hét	<u>Kedd</u> <u>9.30-11.00</u>
Metodika	Konzultáció, órai munka
október 3.	EGYÉNI KONZULTÁCIÓ: A koncepció konzultációja: funkció és helyiséglista A választott helyszín dokumentációja: helyszínrajz, utcakép, skiccek, fotók Helyszínanalízis: közeledés, megközelíthetőség, épületállomány, település szövet, növényzet, stb. Beépítési ötletek. Környezetmodell: m=1:500 <u>környezet makettbe min. 3 db beépítési makett variáció</u>

6.Hét	Kedd 9.30-11.00
Metodika	Konzultáció, prezentáció, órai munka
október 10.	KÖZÖS KONZULTÁCIÓ: funkcionális program beadása Tanulmány pótbodyadása. <u>gyakorlaton bemutatandó munkarészek:</u> továbbfejlesztett koncepció, helyszínrajz, a beépítés; a beépítési m=1:500-as makett véglegesítése, az összes eltérő szint alaprajza, terepmetszetek, tömegvázlatok

7.Hét	Kedd 9.30-11.00
Metodika	Konzultáció, órai munka
október 17.	EGYÉNI KONZULTÁCIÓ: <u>A gyakorlaton bemutatandó munkarészek:</u> a tömeg véglegesítése, továbbfejlesztett alaprajzok, min 2 db jellemző metszet, homlokzati vázlatok, m=1:200-as tömeg makett

8.Hét	Kedd 9.30-11.00
Metodika	FÉLÉVKÖZI PREZENTÁCIÓ
október 24.	BEMUTATANDÓ MUNKARÉSZEK <ul style="list-style-type: none"> • analízis • koncepció • helyszínrajz m=1:500 • terepmetszetek m=1:500, m=1:200 • minden eltérő szint alaprajza m=1:100 • minimum 2 db metszet m=1:100 • homlokzatok m=1:200 • utcaképbe illesztett homlokzat m=1:200 • látványtervek (környezetbe illesztve és a belső terekről egyaránt) • beépítési makett m=1:500 • tömeg makett m=1:200 <p>A formátumra vonatkozó pontos kiírás a félév során lesz meghatározva.</p>

9.Hét	Kedd 9.30-11.00
október 31.	ŐSZI SZÜNET

10.Hét	Kedd 9.30-11.00
Metodika	Gyakorlati zárthelyi dolgozat feladatkiadása, órai munka
november 7.	EGYÉNI KONZULTÁCIÓ: <u>A gyakorlaton bemutatandó munkarészek:</u> A terv javítása, tovább fejlesztése a félévközi védésen elhangzottak alapján.

11.Hét	Kedd 9.30-11.00
Metodika	Konzultáció, órai munka
november 14.	EGYÉNI KONZULTÁCIÓ: Gyakorlati ZH konzultációja Gyakorlati ZH – órai munka
november 18. 12.00	Gyakorlati ZH beadása a tanszéki titkárságon

12.Hét	Kedd 9.30-11.00
Metodika	Konzultáció, prezentáció, órai munka
november 21.	KÖZÖS KONZULTÁCIÓ: <u>A gyakorlaton bemutatandó munkarészek:</u> Berendezési alaprajzok és szerkezeti részletek konzultációja. Az épület tömegének továbbgondolása a homlokzati részletmegoldásokkal, burkolatokkal együttesen. Szerkezeti megoldások pontosítása, m=1:50-es bemutatásával. Környezetépítészeti megoldások konzultációja.

13.Hét	Kedd 9.30-11.00
Metodika	Konzultáció, órai munka
november 28.	Gyakorlati pót-zárthelyi dolgozat. EGYÉNI KONZULTÁCIÓ: <u>A gyakorlaton bemutatandó munkarészek:</u> Szerkezeti, homlokzati és belsőépítészeti részletek konzultációja. Végeleges m=1:200-as tömeg makett bemutatása.

14.Hét	Kedd 9.30-11.00
Metodika	VÉGALÁÍRÁS MEGSZERZÉSE
december 5.	<u>A gyakorlaton bemutatandó munkarészek:</u> A tematikában meghatározott munkarészek konzultációja, a tervek véglegesítése: <ul style="list-style-type: none"> • koncepció, magyarázóábrák • helyszínrajz m=1:500 • helyszínrajz burkolatkiosztással, növényzettel m=1:200 • terepmetszetek m=1:200 • minden eltérő szint alaprajza m=1:100 • meghatározott szint belsőépítészeti, burkolat kiosztási és berendezési alaprajza m=1:50 • minimum 2 db metszet m=1:100 • 2 db főfalmetszet m=1:20, m=1:10 • homlokzatok m=1:100 • utcaképbe illesztett homlokzat m=1:200 • látványtervek (környezetbe illesztve és a belső terekről egyaránt) • beépítési makett m=1:500 • tömeg makett m=1:200 (a terv feldolgozottságának megfelelő részletzettséggel) <p>Csak az a hallgató védheti meg a tervét, aki erre az időpontra az összes leadandó munkarészt A3-as, nyomtatott formában a gyakorlatvezetőjének bemutatja, és a gyakorlatvezető a feladatot mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt késznek minősíti, azaz a végeláírást megadja.</p>

15.Hét	<u>Kedd</u> <u>9.30-11.00</u>
Metodika	FÉLÉV ZÁRÓ PREZENTÁCIÓ
december 12.	A tematikában meghatározott munkarészek prezentációja, a végeláírás műszaki tartalmának megfelelően, magas minőségű grafikai feldolgozással. A formátumra vonatkozó pontos kiírás a félév során lesz meghatározva.

Ezen tantárgyi program részleteiben (dátum/helyszín/pontosítások) történő változtatás jogát fenntartjuk, melyről a hallgatókat minden esetben tájékoztatjuk. A félév folyamán felmerülő kérdésekkel, problémákkal a tantárgyfelelőst, valamint az intézeti koordinátort lehet keresni a szorgalmi időszakban.

- 1. számú melléklet:** A TÉMA
- 2. számú melléklet:** A HELYSZÍN
- 3. számú melléklet:** TERVEZÉSI SEGÉDLET

Pécs, 2019.08.27.

dr. Tamás Anna Mária
tantárgyfelelős